

**SPRAWOZDANIE OPISOWE
Z DZIAŁALNOŚCI PUŁTUSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
IM. JOACHIMA LELEWELA ZA 2024 ROK**

I. SIEĆ BIBLIOTECZNA

1. Liczba placówek bibliotecznych	-	5
w tym: filii bibliotecznych w mieście	-	3
filii bibliotecznych na wsi	-	1
2. Liczba bibliotek w powiecie, nad którymi PBP		
sprawuje opiekę merytoryczną ogółem	-	8
w tym: bibliotek gminnych	-	6
filii bibliotecznych	-	2

II. ZBIORY BIBLIOTECZNE PBP

1. Ogólny stan księgozbioru Pułtuskiej Biblioteki Publicznej wynosi **59184** woluminy o łącznej wartości **1097985,86 zł**, z czegoa 23915 woluminów stanowi księgozbiór filii bibliotecznych.

2. Przybyło w ciągu roku woluminów	-	1244
w tym: z zakupu	-	1030
w tym: ze środków organizatora	-	679
z dotacji MKiDN	-	351
w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024 <i>Książka-uczy-leczy-pomaga. Edycja II</i>	-	73
3. Liczba zakupionych książek na 100 mieszkańców	-	4,4
4. Zbiory specjalne	-	1126 jednostek, w tym audiobooki - 713

Na zakup książek oraz zbiorów specjalnych wydano **30004,98 zł**, z czego dotacja z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w roku sprawozdawczym wyniosła **9962 zł**. Współczynnik zakupu książek w PBP na 100 mieszkańców wynosi **4,4**. Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Kultury współczynnik zaopatrywania biblioteki publicznej w nowości czytelnicze powinien wynosić **18** (Zarządzenie nr 42 Ministra Kultury i Sztuki z dn. 24 listopada 1980 r. w sprawie norm zaopatrzenia bibliotek publicznych w nowości czytelnicze).

Pułtуска Biblioteka Publiczna posiada bardzo bogate, uzupełniane systematycznie **zbiory regionalne**. W roku sprawozdawczym zainwentaryzowano **56** nowych pozycji książkowych. Zbiory specjalne PBP stanowią **1126** jednostek inwentarzowych, w tym płyty, taśmy, materiały elektroniczne oraz audiobooki. Obecnie w zbiorach Biblioteki znajduje się **713** audiobooków.

III. CZYTELNICTWO I UDOSTĘPNIANIE

1. Liczba użytkowników ogółem	- 2834
2. Liczba czytelników ogółem	- 2549
3. Liczba czytelników filii bibliotecznych (co stanowi 44 % ogółu czytelników)	- 1112
4. Liczba czytelników do 19 roku życia (co stanowi 33 % ogółu czytelników)	- 844
5. Liczba czytelników powyżej 60 roku życia (co stanowi 26 % ogółu czytelników)	- 655
6. Liczba czytelników na 100 mieszkańców	- 10,4
7. Wypożyczenia zbiorów ogółem	- 39756
8. Udostępnienia w czytelniach ogółem	- 2918
9. Wypożyczenia oraz udostępnienia na 100 mieszkańców	- 181,8
10. Liczba odwiedzin w PBP oraz jej filiach	- 25037
w tym: w wypożyczalniach i czytelniach	- 12229

Analizując ogólny stan czytelnictwa w Bibliotece oraz jej filiach w okresie sprawozdawczym, zaobserwowano znaczny wzrost liczby czytelników w grupie wiekowej do lat 5, 20-24 lata oraz powyżej 60 r. życia. Grupa czytelników do 19 r. życia stanowi obecnie 33 % ogółu wypożyczających czytelników. Liczba czytelników powyżej 60 r. życia to 655 osób, co stanowi 26% ogółu korzystających ze zbiorów Biblioteki. Wśród zarejestrowanych w pozostałych grupach wiekowych, liczba czytelników utrzymała się na poziomie roku ubiegłego. Odnotowano również wzrost (o 359 jedn.) udostępnień książek i zbiorów specjalnych w naszych czytelniach oraz wzrost wypożyczeń materiałów bibliotecznych na zewnątrz. Powyższe dane przekładają się na wzrost liczby wypożyczeń oraz udostępnień na 100 mieszkańców.

W 2024 roku kontynuowano szereg inicjatyw służących podniesieniu poziomu usług świadczonych dla użytkowników Czytelni: możliwość nieodpłatnego zamówienia skanu wskazanych artykułów lub fragmentów publikacji, możliwość zdalnej rezerwacji księgozbioru i przedłużenia wypożyczeń, realizacja kwerend czytelniczych z możliwością wypożyczenia księgozbioru Czytelni na zewnątrz. Materiały biblioteczne znajdujące się w Czytelni udostępniane są po uprzednim wypełnieniu przez czytelnika rewersu lub zamówieniu złożonym drogą elektroniczną lub telefoniczną. W Czytelni istnieje możliwość korzystania z Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych ACADEMICA, która oferuje dostęp do zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej. Wypożyczalnia umożliwia korzystanie z publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, w tym najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego.

Biblioteka oferuje możliwość skorzystania z bezpłatnej czytelni internetowej oraz usług ksero i wydruku zgodnie z obowiązującym cennikiem opłat.

W 2024 r. do bazy zbiorów bibliotecznych wprowadzono 1650 egzemplarzy książek. Na bieżąco przeprowadzano meliorację bazy oraz dokonywano zmian w opisach już istniejących, stosując rozszerzenia haseł oraz dostosowując je do Kartoteki Haseł Wzorcowych Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego. Ogólny stan bazy na 31.12.2024 r. wynosi 62531 opisów bibliograficznych.

IV. UDZIAŁ W PROGRAMACH I PROJEKTACH

W roku sprawozdawczym w związku z realizacją Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025 Priorytet 1 *Poprawa oferty bibliotek publicznych* Kierunek interwencji 1.1. *Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych*, Biblioteka pozyskała środki zewnętrzne na zakup książek i zbiorów specjalnych w wysokości 9962 zł, co stanowi 35% całości kwoty przeznaczonej na ten cel.

W 2024 r. Pułtuska Biblioteka Publiczna po raz kolejny przystąpiła do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024. Wśród działań realizowanych w ramach Programu, pod hasłem *Książka-uczy-leczy-pomaga. Edycja II*, w 2024 roku znalazły się m.in.: wakacyjny cykl warsztatów teatralnych i literacko-plastycznych z elementami biblioterapii *Bajkowy kalejdoskop*, cykl spektakli edukacyjno-profilaktycznych adresowanych do różnych grup wiekowych, ogólnopolskie akcje i eventy promujące czytelnictwo, w których ogółem udział wzięło 689 osób. W ramach programu zakupiono 73 egz. książek za kwotę 1542 zł, co wpłynęło na wzbogacenie księgozbioru Biblioteki o literaturę podejmującą problematykę uzależnień. W Wypożyczalni dla Dzieci i Młodzieży pojawił się regał pod nazwą „Emocjonalna apteczka”, czyli wyodrębniony dział księgozbioru, zawierający pozycje książkowe podejmujące zagadnienia związane z emocjami. Ogółem na działania pozyskano środki w wysokości 20 000 zł.

Wychodząc naprzeciw potrzebom naszych czytelników, Pułtuska Biblioteka Publiczna kontynuowała działania w ramach porozumienia dotyczącego udziału w serwisie Legimi – Konsorcjum Bibliotek Publicznych Województwa Mazowieckiego przy Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy Bibliotece Głównej Województwa Mazowieckiego. Zakupiono kody dostępu do bazy e-booków, umożliwiając korzystanie z nich i odnotowując jednocześnie znaczny wzrost zainteresowania taką formą wypożyczeń. W internetowej czytelni e-booków, które były dostępne w 2024 r. na platformie internetowej Legimi, dysponującej bazą ponad 60 000 egz., wypożyczono 2094 książki. Aplikacja Legimi oferująca szereg nowości, bestsellerów, literaturę popularnonaukową oraz lektury jest dostępna na wszystkich urządzeniach przenośnych (tablety, e-czytniki, smartfony).

W okresie sprawozdawczym Biblioteka kontynuowała udział w projekcie Instytutu Książki *Mała książka - wielki człowiek*, skierowanym do czytelników Wypożyczalni dla Dzieci i Młodzieży, urodzonych w latach 2018-2021 oraz ich opiekunów. Kampania, która ma na celu propagowanie korzyści wynikających z czytania dzieciom oraz korzystania ze zbiorów bibliotecznych, pozytywnie wpływa na upowszechnianie czytelnictwa oraz jego wzrost

w Bibliotece i jej filiach. Ogółem w akcji wzięło już udział **482** naszych najmłodszych czytelników.

W nawiązaniu do podejmowanych przez Bibliotekę działań, wspierających rozwój czytelnictwa dla najmłodszych, Biblioteka wzięła udział w akcji pod hasłem ***Kinder mleczna kanapka. Przerwa na wspólne czytanie i... ilustrowanie***. Dzięki spółce Ferrero Polska Commercial Sp. z o.o. pozyskaliśmy rekomendowany zestaw książek J. i M. Rusinków o wartości 300 zł oraz stolik i krzesła o wartości 593 zł, które stanowią wyposażenie Wypożyczalni dla Dzieci i Młodzieży.

W roku sprawozdawczym Biblioteka kontynuowała udział w ogólnopolskiej akcji promującej czytelnictwo ***Książkowy niekalendarz***, realizowanej w ramach **Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025**. Akcja skierowana jest do wszystkich zainteresowanych wyzwaniem, niezależnie od wieku. Każdego miesiąca w naszych wypożyczalniach oraz mediach społecznościowych zamieszczane były plansze z zadaniami aktywności czytelniczej dla grup wiekowych na dany miesiąc. Najmłodsi Czytelnicy mogli wziąć również udział w wyzwaniu ***Książkowe Bingo***. Jego uczestnicy otrzymali dyplom z gratulacjami za realizację i prawidłowe wykonanie zadań.

W 2024 r. Biblioteka kontynuowała realizację projektu **Biblioteki Mazowsza** poprzez przesyłanie i zamieszczanie danych na portalu, kontynuowanie wprowadzania zbiorów do bazy komputerowej PBP. Na stronie internetowej www.biblioteka.pultusk.pl, a także pod adresem www.koszykowa.pl w zakładce „katalogi on-line” dostępny jest katalog książek, zbiorów regionalnych oraz audiobooków Pułtuskiej Biblioteki Publicznej im. J. Lelewela.

W roku sprawozdawczym złożono wniosek o dofinansowanie projektu z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego ***Warsztaty z naszej bajki. Szkolenia dla bibliotekarzy pracujących z dziećmi*** w ramach programu **Partnerstwo dla Książki** do realizacji w 2025 roku.

V. DOSKONALENIE ZAWODOWE

Pracownicy Biblioteki doskonalili swoją wiedzę zawodową uczestnicząc w warsztatach, konferencjach, webinarach oraz spotkaniach informacyjnych online, zorganizowanych przez Bibliotekę Publiczną m. st. Warszawy Bibliotekę Główną Województwa Mazowieckiego oraz Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. W ramach doskonalenia zawodowego pracownicy Biblioteki uczestniczyli w szkoleniach stacjonarnych metodyczno – warsztatowych, dotyczących m.in.: prawa pracy, standardów ochrony małoletnich i rekrutacji pracowników bibliotek, oferty kulturalnej dla osób ze szczególnymi potrzebami w bibliotece, warsztatów komiksowych z Bereniką Kołomycką, autorów książek dla dzieci, 5 edycji Warsztatowego Koszyka Książek, współczesnej książki dla młodszych i najmłodszych oraz w webinarach dostępnych na portalu Empatyczna Akademia i BibliotekaPubliczna.pl.: *Parozumiewanie bez przemocy, empatyczna komunikacja – czyli bajki wspierające rozwój komunikacji z dzieckiem opartej na empatii, Rozpoznawanie, nazywanie i regulacja emocji – czyli jak korzystać z bajek oswajając dziecko z emocjami, Pogrzeb, strata, rozstanie – czyli jak rozmawiać z dziećmi*

o trudnych tematach wspierając się bajkami, *Ja bibliotekarz – personal branding*, *Tajniki marketingu bibliotecznego*, *Biblioterapia seniorów w pracy bibliotek i społeczności*. Pracownicy Biblioteki brali również udział w webinarjach i warsztatach organizowanych przez Wydawnictwo „Azymut”, Fundację Powszechnego Czytania oraz Agencję promocyjną „Kaczki katastrofy”: *Granty i dotacje dla bibliotek 2024*, *Opowieści o prawach dziecka w bibliotece*, *Patroni roku 2024 - Miłosz, Hłasko, Gąbrowicz. Jak o nich mówić w szkole, bibliotece i księgarni*, *Klasyka dla nastolatków - książki, które się nie starzeją. Co nowego w książkach?* *Spotkanie z wydawcami*, *Alternatywna lista lektur narzędziem skutecznej edukacji w dobie AI*, *Kryminał w bibliotece*, *Książki, które potrafią rozbawić i utulić najmłodszych*, *Co nowego w bibliotekach?* Na bieżąco uczestniczyli w przeglądach nowości i zapowiedzi wydawniczych. Dwie osoby ukończyły miesięczny kurs archiwalny podstawowy, zorganizowany przez Dział Instrukcyjno-Metodyczny Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy.

W ramach nadzoru merytorycznego działów udostępniania PBP oraz filii bibliotecznych na bieżąco udzielano instruktażu oraz omawiano zagadnienia dotyczące bieżącej działalności placówki. Podczas spotkań z pracownikami objętymi nadzorem merytorycznym systematycznie dokonywano analizy stanu czytelnictwa, omawiano sprawy organizacyjne związane z bieżącą działalnością placówki oraz zagadnienia dotyczące działalności kulturalno – edukacyjnej PBP. Omawiano nowe formy pracy oraz inicjatywy służące popularyzacji czytelnictwa.

VI. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNO – EDUKACYJNA

Swoją działalność w 2024 r. Biblioteka rozpoczęła w styczniu cyklem zajęć czytelniczych oraz warsztatów plastyczno-manualnych dla najmłodszych ***My się zimy nie boimy, w Bibliotece ją spędzimy***, prowadzonych w ramach ferii zimowych. 27 uczestników ferii wzięło udział w interesujących zajęciach i warsztatach popularyzujących książkę, ukazujących Bibliotekę jako ciekawe miejsce, gdzie panuje przyjazna atmosfera. Był to czas integracji, kreatywności, ale przede wszystkim dobrej zabawy. Zajęcia prowadzone w ramach ferii zimowych odbywały się również w naszych filiach.

8 lutego w Czytelni Biblioteki odbyło się spotkanie autorskie z **Marcinem Przybyłkiem** – pułtuszczańinem, twórcą powieści i opowiadań science fiction. Stanowiło ono okazję do poznania działalności literackiej autora, jego inspiracji i artystycznej wrażliwości.

W lutym, w ramach **Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego**, w Filii nr 1 przeprowadzono cykl zajęć na temat języka polskiego oraz tożsamości narodowej. Uczestnikami zajęć były grupy z Przedszkola Miejskiego nr 3 Zespołu Szkół nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Pułtusk. Zabawa językowa z wykorzystaniem tekstu literackiego okazała się doskonałym pomysłem na spędzenie czasu z przedszkolakami.

14 lutego w Wypożyczalni Główniej miała miejsce walentynkowa akcja ***Zapraszamy do Biblioteki na „randkę w ciemno”***, zachęcająca do poszukiwań nowych wyzwań literackich.

28 lutego odbyła się II edycja Konkursu Poezji i Prozy Wiktora Gomułickiego, zorganizowanego przez Pułtuską Bibliotekę Publiczną oraz Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Skargi w Pułtusk. Konkurs objęty Patronatem Honorowym Starosty Pułtuskiego oraz Burmistrza Miasta Pułtusk, to ciekawa forma popularyzowania twórczości Wiktora Gomułickiego, wybitnego twórcy polskiego pozytywizmu, który utrwalił Pułtusk w literaturze. W konkursie ogółem wzięło udział 12 uczestników z 12 szkół powiatu pułtuskiego.

W ramach XVII Damsko-Męskich Spotkań Marcowych, 7 marca, odbył się dedykowany kobietom koncert muzyki klasycznej w wykonaniu dyrektora Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Pułtusk, Andrzeja Ambroziaka. Artysta zaprezentował utwory mistrzów muzyki klasycznej oraz przybliżył genezę ich powstania.

21-22 marca, z okazji Międzynarodowego Dnia Poezji, w Filii nr 1 odbywał się cykl zajęć dedykowany grupom przedszkolnym. Podczas zajęć nawiązano do obchodów Roku Juliana Tuwima.

22 marca w ramach programu Dzień Przedsiębiorczości 2024, w Bibliotece gościła młodzież Liceum Ogólnokształcącego im C.K. Norwida w Wyszkowie. Angażując się w przedsiębiorczą edukację, uczniowie uczestniczyli w czynnościach pracowników Biblioteki, gdzie uzyskali informacje o zmieniającym się charakterze zawodu bibliotekarza, roli i funkcjonowaniu instytucji biblioteki w społeczeństwie.

W dniach 22-23 marca Pułtuska Biblioteka włączyła się w organizację Smart Town Congress - Kongres Miast Przyszłości w Pułtusk. W ramach oferty Biblioteki odbyły się warsztaty malowania na torbach ekologicznych „Jestem ECO”, które dały możliwość zaprojektowania ekologicznej torby według własnego pomysłu. Dużym zainteresowaniem cieszyła się również gra „Akcja Segregacja” oraz akcja „Uwolnij Książkę!”.

4 kwietnia, pracownik Filii nr 3, przeprowadził w Niepublicznym Przedszkolu „Miniland” pogadankę na temat wartości, jakie niesie za sobą obcowanie z książką *Książki, które czytamy przenoszą nas w inny świat, uczą nowych rzeczy...* Zajęcia mające na celu propagowanie czytelnictwa wśród najmłodszych oraz rozpowszechnianie książki dziecięcej odbyły się z okazji Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci.

10 kwietnia miała miejsce XVII edycja Konkursu Poezji i Piosenki Francuskiej, który na stałe wpisał się do kalendarza imprez kulturalnych w naszym mieście. Jego celem jest popularyzowanie literatury i języka francuskiego oraz prezentowanie zdolności muzycznych uczniów. Konkurs, który od kilku lat ma charakter ponadlokalny, dotychczas odbywał się pod Patronatem Honorowym Starosty Pułtuskiego i Burmistrza Miasta Pułtusk. Od 2024 roku Patronat Honorowy nad wydarzeniem objął również Instytut Francuski w Polsce. Jego organizatorami są Pułtuska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela oraz Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Skargi w Pułtusk. W tegorocznej edycji wzięło udział 27 uczestników z 11 szkół powiatu pułtuskiego oraz Wyszkowa i Ostrowi Mazowieckiej.

22 kwietnia Biblioteka promowała Światowy Dzień Ziemi oraz kształtowanie postaw proekologicznych w społeczeństwie. W naszej ofercie znalazły się m.in. gra planszowa „Akcja Segregacja”, akcja „Uwolnij książkę!”, możliwość skorzystania z testera baterii „BatRecycle” oraz wypożyczenia książek dotyczących zagadnień związanych z ochroną naszej planety.

23 kwietnia, w ramach **Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich**, w Bibliotece gościli aktorzy Teatru Edukacji i Profilaktyki Maska w Krakowie, którzy zaprezentowali spektakl teatralny *Na tropie afery, gdzie podziały się litery*. W bajkową podróż w poszukiwaniu zagubionych liter udało się 96 dzieci wraz z opiekunami. Spektakl zrealizowano w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024.

Tegoroczna edycja **Tygodnia Bibliotek**, przebiegająca pod hasłem *Biblioteka – miejsce na czasie*, podkreśliła konieczność adaptacji do zmieniających się potrzeb społeczeństwa, uwzględniając nowe trendy oraz innowacyjne formy przekazu. Biblioteka to miejsce promujące różnorodność czytania, włączając w to: audiobooki, e-booki, gry edukacyjne, podcasty, platformy edukacyjne, oferuje możliwość korzystania z interaktywnych aplikacji, wirtualnej rzeczywistości opartej na sztucznej inteligencji.

Ułatwiając potencjalnym użytkownikom dotarcie do zasobów i szerokiej oferty usług Pułtuskiej Biblioteki, przygotowano ciekawą ofertę kulturalną dla różnych grup wiekowych:

- warsztaty literackie z **Barbarą Supeł** – pisarką książek dla dzieci, rozpoczynające obchody Tygodnia Bibliotek 2024. Warsztaty z udziałem dzieci w wieku przedszkolnym oraz wychowanków SOSW, zostały zorganizowane przy współpracy Centrum Książki Szkolnej Księgarnia Baszta w ramach projektu **Certyfikat dla małych księgarń**.

- spotkanie z **Marcinem Ciszewskim**, autorem powieści sensacyjnych. Odbyło się 9 maja w Czytelni Biblioteki i pozwoliło poznać warsztat literacki pisarza.

- konkurs plastyczny *Kolorowe wiersze Juliana Tuwima*, przeprowadzony pod patronatem Starosty Pułtuskiego i Burmistrza Miasta Pułtusk, skierowany do uczniów klas III-V szkół podstawowych powiatu pułtuskiego. Ogółem wpłynęło 113 prac z 19 szkół. Jury przyznało 7 nagród oraz 19 wyróżnień. Uroczyste podsumowanie konkursu miało miejsce 15 maja w Czytelni Biblioteki.

- spotkanie autorskie z **Katarzyną Fabisiewicz** – poetką, autorką promowanego tomiku wierszy „Bajkonury” i laureatką wielu konkursów poetyckich. Spotkanie poprowadził Rafał Czachorowski - poeta, redaktor i wydawca, reprezentujący Fundację Duży Format.

- spotkanie *W sercu Afryki*. 23 maja gościem naszej Biblioteki była **Edyta Łubińska** – autorka książki, etnograf i antropolog. Spotkanie było podróżą w głąb kontynentu afrykańskiego, dostarczyło cennych informacji o kulturze ludów go zamieszkujących.

- cykl zajęć literackich dla najmłodszych *Brzechwa dzieciom*, dedykowany grupom przedszkolnym oraz uczniom klas I-III szkół podstawowych. W zajęciach wykorzystano rekwizyty oraz ciekawą scenografię, używając różnych form przekazu. Podczas warsztatowej części zajęć, uczestnicy z zaangażowaniem rozwiązywali przygotowane zadania. Cykl spotkań, w którym ogółem udział wzięło 415 dzieci, cieszył się dużym zainteresowaniem, zajęcia odbywały się w miesiącach maj - czerwiec.

- „*Ziemia obiecana*” (1974) **Andrzeja Wajdy po 50 latach...** – cykl zajęć literackich dla młodzieży szkół ponadpodstawowych, który stanowił cenną pomoc edukacyjną dla uczestników zajęć oraz wartościową inspirację dla nauczycieli. W zajęciach udział wzięły 333 osoby.

- „*Miś*” (1981) Stanisława Barei – z czego tu się śmiać? – zajęcia dedykowane młodzieży, dotyczące komizmu i parodii w filmie z udziałem 90 osób.

Ogółem w działaniach prowadzonych w Tygodniu Bibliotek uczestniczyły ogółem 864 osoby.

28 maja w Czytelni Biblioteki gościliśmy Teatr Lalek Igraszka. Zgromadzona publiczność obejrzała przedstawienie *Złote jajko* na motywach bajki W. Orłowa. Rodzinny spektakl teatralny wywołał dużo pozytywnych emocji. Został zrealizowany w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024.

W maju w Wypożyczalni dla Dzieci i Młodzieży oraz Filii nr 1 miało miejsce spotkanie z Bingiem, bohaterem znanej serii książek dla dzieci. Z tej okazji odbyło się głośne czytanie w pułtuskich przedszkolach, w których udział wzięło 115 osób. Odwiedziny bajkowej postaci w Bibliotece wproważyły w zachwyt naszych najmłodszych czytelników, przynosząc im wiele radości i niezapomnianych wrażeń.

2 czerwca z okazji **Gminnego Dnia Dziecka**, zorganizowanego na Przystani Miejskiej w Pułtusku, Biblioteka przygotowała ofertę dla dzieci, w której znalazły się m.in. warsztaty literacko-plastyczne przygotowane na podstawie wiersza „Rzepka” Juliana Tuwima - patrona 2024 roku, akcja Mała Książka - wielki Człowiek oraz Uwolnij książkę!

W ramach oferty promującej *Boockcrossing, czyli uwolnij książkę!* Biblioteka zorganizowała akcję pod hasłem *Biblioteka na plaży! Weź, przeczytaj, podaj dalej...* Rozpoczęcie akcji miało miejsce 22 czerwca na plaży miejskiej w Pułtusku, podczas otwarcia sezonu kąpielowego. Z oferty można było skorzystać w miesiącach wakacyjnych.

W ramach **Wakacji w bibliotece**, prowadzonych pod hasłem *Bajkowy kalejdoskop*, 49 dzieci w wieku 6-10 lat uczestniczyło w 28 zajęciach czytelniczych oraz warsztatach literacko-plastycznych z elementami biblioterapii. W lipcu odbyły się 5-dniowe warsztaty edukacyjne z klockami Lego, przeprowadzone przez centrum Edukido w Wyszkanie. Różnorodność tematyki zajęć sprawiła, że spotkania cieszyły się dużym zainteresowaniem i dostarczyły uczestnikom wielu radosnych chwil. Wakacyjny cykl zajęć zrealizowano w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

29 sierpnia w Czytelni Pułtuskiej Biblioteki miało miejsce otwarcie wystawy biograficznej *Wincenty Witos 1874-1945* poświęconej działaczowi społecznemu, przywódcy ruchu ludowego, trzykrotnemu premierowi rządu RP. W uznaniu zasług, w 150 rocznicę jego urodzin, Sejm RP ustanowił rok **2024 Rokiem Wincentego Witosa**. Podczas uroczystości zostały wygłoszone referaty: *Słowo o Wincentym Witosie* - mgr Krzysztof Łukawski, *Kilka refleksji historycznych nt. działań wojennych w sierpniu 1920 r. w Pułtusku i okolicach* - dr Krzysztof Wiśniewski. Współorganizatorem wydarzenia było Pułtuskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne. Wystawa została przygotowana przez Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego.

Narodowe Czytanie to ogólnopolska akcja organizowana od 2012 roku przez Prezydenta RP. 6 września na placu przed Biblioteką odbyła się XIII edycja, podczas której

widzowie oraz zaproszeni goście wysłuchali wybranych fragmentów „Kordiana” Juliusza Słowackiego.

12 września w Czytelni Biblioteki gościliśmy **Teatr Lalek Igraszka**. Zgromadzona publiczność obejrzała przedstawienie *Podróż za horyzont*. Rodzinny spektakl teatralny o przyjaźni wywołał dużo pozytywnych emocji. Realizacja zadania profilaktycznego w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024.

19 września 2024 r., wpisując się w obchody **XXVII Dni Patrona Pułtusa św. Mateusza**, odbyła się XVII edycja konkursu historyczno-sprawnościowego **Wyścig po historię**, zorganizowanego przez Pułtuską Bibliotekę Publiczną przy współpracy Pułtuskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego. W konkursie udział wzięli uczniowie klas VI – VIII szkół podstawowych z terenu gminy Pułtusk. Uczestnicy wykazali się znajomością wiedzy z zakresu historii i tradycji swojego miasta, po mistrzowsku wykonali konkurencje sprawnościowe.

Organizatorzy XXVII Dni Patrona Pułtusa św. Mateusza, wzorem lat ubiegłych, zaplanowali przemarsz **Barwnego Korowodu** ulicami naszego miasta. Działań koordynacyjnych związanych z organizacją tegorocznego Korowodu podjęta się Pułtuska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela.

W ramach obchodów Dni Patrona Pułtusa św. Mateusza, 20 września, w Sali Maneż Domu Polonii, odbył się **koncert laureatów** dwóch ostatnich edycji **Konkursu Poezji i Piosenki Francuskiej Art Poétique**.

26 września w ramach **Ogólnopolskiego Dnia Głośnego Czytania** w Bibliotece gościł **Pan Poeta**. Książki oraz barwne rekwizyty posłużyły jako inspiracja do ciekawych animacji, jakie autor przygotował dla zaproszonych z pułtuskich przedszkoli dzieci. W tym dniu w naszych filiach odbyło się szereg zajęć dotyczących korzyści jakie niesie czytanie książek oraz przestrzegania zasad korzystania ze zbiorów. Podczas spotkań nie zapomnieliśmy o Dniu Przedszkolaka. Zajęcia odbywały się również w świetlicy PSP nr 3 w Pułtusku. W spotkaniach ogółem udział wzięło **207** dzieci.

We wrześniu w naszej Bibliotece po raz kolejny pojawili się aktorzy z Teatru Edukacji i Profilaktyki Maska w Krakowie, którzy zaprezentowali pouczający spektakl **Miś marzy skrycie o przyjacielu celebrycie**, podkreślający wagę relacji międzyludzkich oraz odpowiedzialnego korzystania z mediów. Opowieść zachwyciła zgromadzone w Czytelni dzieci, które z entuzjazmem brały udział w przedstawieniu. Zadanie profilaktyczne Książka-uczy-leczy-pomaga. Edycja II zostało zrealizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2024.

Promując czytelnictwo i bibliotekę jako otwarte i przyjazne miejsce, PBP jak co roku, podjęła działania w ramach **Pułtuskiej Nocy Bibliotek**. Akcję, która w 2024 r. przebiegła pod hasłem **Moc Bibliotek**, rozpoczęliśmy pokazem iluzjonisty, Konrada Modzelewskiego. Wieczór dostarczył zgromadzonym wielu pozytywnych emocji. Po intensywnej zabawie dzieci oraz ich opiekunowie zostali zaproszeni do obejrzenia adaptacji filmowej inspirowanej bestsellerową książką G. Mazzarioli „Mój brat ściga dinozaury”. Do godziny 20 można było

skorzystać z wypożyczalni oraz wziąć udział w akcji **Uwolnij książkę**, która wciąż cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców naszego miasta. Ogółem w wydarzeniu udział wzięło ok. **110** osób. Zadanie profilaktyczne **Książka-uczy-leczy-pomaga**. Edycja II zostało zrealizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2024.

5 listopada w Filii nr 1 obchodziliśmy **Dzień Postaci z Bajek**. Spotkania przybliżyły przedszkolakom postać kultowej Pszczółki Mai, jej przyjaciół oraz znaczącą rolę bajek w rozwoju osobowości dziecka. Zajęcia upłynęły w radosnej atmosferze.

9 listopada na strzelnicy Sekcji Strzelectwa Sportowego odbyły się **VIII Drużynowe Mistrzostwa Pułtuska w Strzelectwie**, których organizatorem jest Pułtuskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne oraz Pułtуска Biblioteka Publiczna im. J. Lelewela. Już po raz ósmy pod patronatem Burmistrza Miasta Pułtusk, reprezentacje urzędów, zakładów pracy i organizacji społecznych rywalizowały ze sobą w drużynowych mistrzostwach.

W listopadzie w Czytelnii Biblioteki miało miejsce spotkanie autorskie z **Andrzejem Kwiatkowskim** oraz promocja jego kolejnej publikacji z pogranicza powieści kryminalnej i psychologicznej „Ten koszmarny Ed”. Dyskusja dotyczyła wielu ciekawych zagadnień, związanych z literackimi ambicjami autora oraz problematyką powieści.

Światowy Dzień Pluszowego Misia świętowaliśmy w Wypożyczalni dla Dzieci i Młodzieży podczas cyklu spotkań, jak też w naszych filiach, gdzie obchodziliśmy urodziny Pluszowego Misia. Uczestnicy zajęć wysłuchali znanych bajek o misiach, nie zabrakło też urodzinowego tortu. Dużym zainteresowaniem cieszyła się przygotowana przez bibliotekarzy fotobudka. Spotkania odbyły się również w Malinowym Przedszkolu, Filii Przedszkola Miejskiego nr 4 i Publicznej Szkole Podstawowej w Przewodowie Poduchownym. W spotkaniach wzięło udział **201** dzieci.

17 października w Czytelnii Biblioteki miało miejsce spotkanie autorskie z **Idą Żmiejewską** – autorką kryminałów retro i powieści historyczno-obyczajowych, która przeniosła słuchaczy w świat XIX-wiecznej Warszawy. Spotkanie pozwoliło poznać literacką działalność pisarki oraz jej inspiracje.

W październiku ponownie gościliśmy aktorów Teatru Edukacji i Profilaktyki MASKA w Krakowie. Spektakl o prozdrowotnej tematyce **Warzywa i owoce mają czarodziejskie moce** treścią nawiązywał do **Europejskiego Dnia Zdrowego Jedzenia i Gotowania**. Zadanie profilaktyczne **Książka-uczy-leczy-pomaga**. Edycja II zostało zrealizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2024.

5 grudnia gościem naszej Biblioteki była pułtuszcanka, **Elżbieta Dzierżanowska**. Podczas spotkania miała miejsce promocja tomiku jej wierszy „pudełko dużych i małych tęsknot”. Niezwykle emocjonalny, poetycko-muzyczny wieczór pozwolił na poznanie wyjątkowej twórczości autorki. Spotkanie uświetniła interpretacja wierszy w wykonaniu Anny Latek i Anny Truszkowskiej oraz występ wokalny Adama Zaremby.

11 grudnia w Czytelnii Biblioteki miało miejsce podsumowanie konkursu fotograficznego **Najpiękniejsze zakątki mojej miejscowości**, który odbył się pod patronatem

Starosty Pułtuskiego, Burmistrza Miasta Pułtusk oraz Pułtuskiej Gazety Powiatowej. Konkurs miał charakter otwarty i skierowany był do wszystkich mieszkańców powiatu pułtuskiego. Głównym celem było propagowanie miłości do małej ojczyzny oraz podkreślenie znaczenia dokumentowania kadrów z naszego otoczenia.

W roku sprawozdawczym w Czytelni PBP oraz Wypożyczalni dla Dzieci i Młodzieży, odbywał się cykl lekcji przysposobienia bibliotecznego **Poznaj swoją Bibliotekę**, realizowany jako jedno z działań promujących działalność placówki. Zajęcia przygotowane dla każdej grupy wiekowej pozwoliły na zapoznanie się z bogatą ofertą czytelnictwa Biblioteki oraz jej szeroko zakrojoną działalnością kulturalną i edukacyjną. Spotkania miały na celu rozbudzenie w młodych ludziach pasji czytania od najmłodszych lat. W zajęciach edukacyjnych połączonych z prezentacją multimedialną wzięło udział 92 uczniów szkół podstawowych oraz przedszkoli i wychowanków SOSW.

W ramach działalności Biblioteki kontynuowano współpracę z seniorami **Dziennego Domu Senior+** oraz osobami z niepełnosprawnościami **Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego** w Pułtusk. Oprócz szeroko zakrojonej działalności online, pracownicy Biblioteki prowadzili szereg działań aktywizujących osoby niepełnosprawne oraz seniorów, m.in.: zajęcia edukacyjne, warsztaty manualne oraz prezentacje multimedialne. Łącznie odbyło się 9 spotkań z udziałem 91 podopiecznych. Średnia liczba biorących udział w spotkaniach wyniosła 15 osób. Ich tematyka oraz częstotliwość dostosowana była do potrzeb uczestników. Seniorzy oraz podopieczni CO-M wzięli również udział w spotkaniach autorskich, X Pułtuskiej Nocy Bibliotek, Narodowym Czytaniu oraz XVI Damsko-Męskich Spotkań Marcowych.

Osoby słabowidzące mają możliwość korzystania ze zbioru książek z dużą czcionką, których Biblioteka posiada 378 wol. oraz zbioru audiobooków - 713 egz. Strona internetowa jest przystosowana dla użytkowników ze szczególnymi potrzebami.

Kontynuowano również współpracę ze **Specjalnym Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym** w Pułtusk. W zajęciach tematycznych, prezentacjach, spotkaniach autorskich, animacjach i spektaklach teatralnych ogółem wzięło udział 31 wychowanków tej placówki. Ogółem seniorzy oraz osoby niepełnosprawne uczestniczyły w 10 wydarzeniach kulturalnych, zorganizowanych przez Bibliotekę w ramach ogólnopolskich akcji, programów oraz projektów.

W 2024 r. kontynuowano współpracę ze świetlicą szkolną PSP nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Pułtusk. Prowadzono warsztaty literacko – plastyczne dla dzieci ze świetlicy „Słonecznikowa Brać” oraz literackie zajęcia edukacyjne dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi Zespołu Szkół nr 2. W edukacyjnych zajęciach tematycznych ogółem udział wzięło 118 osób.

Z usług Biblioteki i jej oferty kulturalno – edukacyjnej w formie stacjonarnej skorzystało 8239 osób, w tym 5405 wzięło udział w 216 wydarzeniach stacjonarnych organizowanych przez Bibliotekę.

Miesiąc maj w Bibliotece jest **miesiącem bez kar**. To akcja, w ramach której czytelnicy, którzy nie zwrócili książek w terminie, otrzymują szansę ich zwrotu bez ponoszenia konsekwencji wynikających z Regulaminu Biblioteki.

Biblioteka kontynuowała swoją aktywność również w sieci, umożliwiając tym samym dostęp do kultury szerokiemu kręgowi odbiorców oraz podejmując szereg inicjatyw online, m.in.: **Biblioteka poleca...** - kontynuacja cyklu wtorkowych zapowiedzi czytelniczych, bieżące informacje dotyczące nowości wydawniczych zakupionych do Biblioteki oraz filii;

Z regionalnej półki - prezentacja artykułów i zdjęć z prasy lokalnej oraz księgozbioru regionalnego PBP, zawierających informacje i ciekawostki dotyczące historii miasta i regionu.

Na portalu społecznościowym oraz stronie internetowej Pułtuskiej Biblioteki Publicznej zamieszczono szereg informacji i nagrań edukacyjnych oraz fotorelacje z przeprowadzonych zajęć.

Czytelników oraz naszych odbiorców w mediach społecznościowych zaprosiliśmy do rozwiązania quizu literackiego quizu „Hobbit” J.R.R. Tolkiena – fabuła i motywy, przygotowanego z okazji **Dnia Czytania Tolkiena**.

Ogółem na fanpage’u Biblioteki zamieszczono ok. **220** nagrań w formie filmików edukacyjnych oraz postów informacyjnych, które uzyskały ogółem ponad **152 tys.** wyświetleń. Zasięg postów – **40532**, liczba odsłon strony internetowej – **57381**, liczba użytkowników strony www – **5348**.

Sporządziła: Barbara Zbrzezna

DYREKTOR
Pułtuskiej Biblioteki Publicznej
im. Joachima Golewela w Pułtusk

Bożena Potyraj

**Sprawozdanie z realizacji zadań biblioteki powiatowej
przez Pułtuską Bibliotekę Publiczną za 2024 r.**

Pułtuska Biblioteka Publiczna sprawuje nadzór instrukcyjno-metodyczny nad następującymi bibliotekami powiatu pułtuskiego:

Gminną Biblioteką Publiczną w Obrytem
Gminną Biblioteką Publiczną w Winnicy
Gminną Biblioteką Publiczną w Świerczach
Gminną Biblioteką Publiczną w Pokrzywnicy z Filią w Dzierżeninie
Gminną Biblioteką Publiczną w Zatorach
Gminną Biblioteką Publiczną w Gzach z Filią w Skaszewie

W 2024 r. zrealizowano 25 wyjazdów służbowych. Instruktażu udzielano też telefonicznie (40 rozmów) i drogą e-mailową.

1. We wszystkich placówkach kontrolowano sporządzanie sprawozdań rocznych do GUS oraz Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego.
2. W Gminnej Bibliotece Publicznej w Gzach, Świerczach, Winnicy oraz w Skaszewie przeprowadzono selekcję książek zniszczonych i zdezaktualizowanych, głównie z literatury popularnonaukowej.
3. Podczas wyjazdu do Gminnej Biblioteki Publicznej w Winnicy instruowano w zakresie prawidłowego układu działów w księgozbiorze dla dzieci i młodzieży, prowadzenia dokumentacji bibliotecznej, animacji czytelnictwa, aktywności w mediach społecznościowych.
4. W Gminnej Bibliotece Publicznej w Zatorach nadzorowano sporządzenie protokołu skontrum.
5. Dla Filii w Skaszewie zaktualizowano Regulamin korzystania ze zbiorów bibliotecznych.
6. Z dyrektorami wszystkich placówek kontaktowano się na bieżąco i udzielano wskazówek w sprawach m.in. składania i rozliczania wniosków o dotacje na nowości wydawnicze, zakupu kodów do platformy cyfrowej Legimi, gromadzenia zbiorów regionalnych.
7. W ramach pomocy informatycznej podczas wyjazdów do gminnych bibliotek publicznych aktualizowano systemy operacyjne i oprogramowanie znajdujące się na komputerach. Rozwiązywano bieżące problemy z funkcjonowaniem sprzętu komputerowego, urządzeń wielofunkcyjnych w Gminnej Bibliotece Publicznej w Gzach i Filii Skaszewie oraz Obrytem, łącza internetowego w Gminnej Bibliotece Publicznej w Świerczach. Z dyrektorami bibliotek gminnych omówiono sprawy związane z wejściem w życie ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, łącznie z

obowiązkiem rejestracji biblioteki w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

Poinformowano dyrektorów bibliotek gminnych o obowiązku założenia skrzynki do e-doręczeń, a w Gminnej Bibliotece Publicznej w Obrytem i Winnicy rejestracji dokonano będąc w placówce. Dyrektorzy bibliotek gminnych otrzymali również informację o konieczności wymiany serwerów, na których zainstalowany jest system biblioteczny MAK+. Dyrektorom przygotowano dwie możliwości wraz z omówieniem kosztów z tym związanych tj.: zakup nowego serwera lub przeniesienie programu do zasobów chmurowych.

Na bieżąco aktualizowano informacje na stronie www Pułtuskiej Biblioteki Publicznej dotyczące gminnych bibliotek publicznych powiatu pułtuskiego. Dyrektorzy bibliotek gminnych konsultowali się w zakresie zakupu sprzętu, oprogramowania i uzyskania danych do wypełniania sprawozdań.

Popularyzacji zbiorów i wydarzeń regionalnych służyły cotygodniowe publikacje na Facebooku biblioteki.

Realizowano kwerendy czytelnicze, dotyczące regionalnej historii, edukacji, folkloru i biografii osób związanych z Ziemią Pułuską, sporządzając dokładne zestawienia bibliograficzne.

Współorganizowano XVII Marcowe Spotkania Damsko-Męskie.

W maju, w ramach Tygodnia Bibliotek, pod patronatem Starosty Pułtuskiego i Burmistrza Miasta Pułtusk, przeprowadzono dla uczniów klas III-V szkół podstawowych powiatu pułtuskiego, cieszący się dużą popularnością, konkurs plastyczny „Kolorowe wiersze Juliana Tuwima”. Podsumowaniu konkursu towarzyszyła wystawa prac laureatów.

Dużym zainteresowaniem mieszkańców powiatu cieszył się konkurs fotograficzny pod patronatem Starosty Pułtuskiego i Burmistrza Miasta Pułtusk, zatytułowany „Najpiękniejsze zakątki mojej miejscowości”, na który wpłynęło 78 prac.

Współpracowano przy prezentacji jubileuszowej wystawy „Wincenty Witos – trzykrotny premier”, przygotowanej przez Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego w Warszawie, udostępnionej w bibliotece od lipca do końca września.

Monitorowano zakup nowości wydawniczych dotyczących naszego regionu.

Systematycznie gromadzono i opracowywano zbiory regionalne. W roku sprawozdawczym sporządzono 56 opisów bibliograficznych nowości książkowych dotyczących regionu oraz 500 opisów bibliograficznych artykułów z prasy lokalnej i dokumentów życia społecznego.

Sporządziła: Aldona Nalewajk

DYREKTOR
Pułtuskiej Biblioteki Publicznej
im. Joachima Lejewela w Pułtusk

Bożena Potyraja

Zastępca Dyrektora

mgr Aldona Nalewajk